Sprawozdanie z mobilności edukacyjnej Job Shadowing w Alytus na Litwie

Program Erasmus+ | Projekt „Partnerstwo w Edukacji 3”

Numer projektu: 2025-1-PL01-KA121-SCH-000308239

Termin mobilności: 13–19 września 2026 r.

Cel i zakres mobilności

W dniach 13–19 września 2026 r. uczestniczyliśmy w mobilności edukacyjnej typu Job Shadowing, zrealizowanej w ramach projektu „Partnerstwo w Edukacji 3” programu Erasmus+, do Alytus na Litwie, będącego miastem partnerskim dla Opola. W dwunastoosobowej grupie, złożonej z nauczycieli i dyrektorów opolskich szkół oraz przedstawicieli organu prowadzącego, byli:

- Klaudia Tomczyk – Publiczna Szkoła Podstawowa nr 9 w Opolu
- Anna Sujka - Publiczna Szkoła Podstawowa nr 14 w Opolu
- Joanna Kot - Publiczna Szkoła Podstawowa nr 21 w Opolu
- Iwona Milewicz - Grzęda - Publiczna Szkoła Podstawowa nr 29 w Opolu
- Izabela Łapaj - Publiczna Szkoła Podstawowa nr 30 w Opolu
- Bernarda Zarzycka- Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr I w Opolu
- Iwona Kozak - Joanna Mochniak – Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr II w Opolu
- Joanna Mochniak – Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr V w Opolu
- Monika Hutna – Szukalska – Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VI w Opolu
- Grzegorz Pielak – Miejskie Centrum Wspomagania Edukacji w Opolu
- Beata Kowal – Wydział Oświaty Urząd Miasta Opola
- Ewa Cechowska - Wydział Oświaty Urząd Miasta Opola

Główną placówką goszczącą grupę było Alytus St. Benedict’s Gymnasium. Program wizyty obejmował obserwację zajęć, spotkania z kadrą pedagogiczną i zarządzającą oraz wizyty w innych szkołach tego miasta.

Mobilność służyła realizacji celu IV projektu, dotyczącego poznania i wdrażania nowoczesnych rozwiązań w edukacji ekonomicznej i orientacji zawodowej, w szczególności skutecznego doradztwa w wyborze ścieżki kształcenia powiązanego z potrzebami rynku pracy. Podczas wizyt zwracaliśmy uwagę na sposób organizacji wsparcia uczniów w zakresie doradztwa zawodowego, rozwijanie przedsiębiorczości oraz współpracę szkół z pracodawcami i instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Najważniejszym rezultatem wyjazdu było poznanie konkretnych praktyk i rozwiązań, które mogą stanowić inspirację do rozwoju doradztwa zawodowego i edukacji ekonomicznej w opolskich szkołach. Szczególnie wartościowe okazały się: dostępność indywidualnych konsultacji dla uczniów, praktyczne projekty przedsiębiorcze oraz dostosowywanie kształcenia zawodowego do zapotrzebowania lokalnych pracodawców. Program stworzył również przestrzeń do wymiany doświadczeń i omówienia dalszej współpracy polsko-litewskiej.

Przebieg mobilności

13 września 2026 r. — podróż i rozpoczęcie pobytu

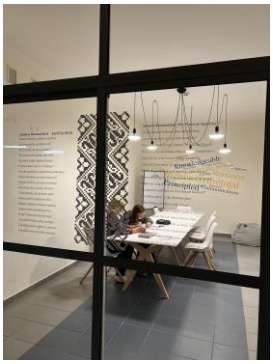
Wyjazd rozpoczął się o godz. 7.30 z parkingu przy Publicznym Liceum Ogólnokształcącym nr IX w Opolu. W trakcie podróży, ok. godz. 15.00, zatrzymaliśmy się w Augustowie na przerwę połączoną ze spacerem po mieście. Około godz. 21.00 dotarliśmy do Alytus i zakwaterowaliśmy się w hotelu Dzukija. Po kolacji odbyło się spotkanie integracyjne, które umożliwiło uczestnikom wyjazdu bliższe poznanie się.

13 września 2026 r. Od lewej: postój w Augustowie oraz spotkanie integracyjne po przyjeździe do Alytus.

14 września 2026 r. — obserwacja pracy szkoły goszczącej

W tym dniu o godz. 9.00 rozpoczęliśmy wizytę w Alytus St. Benedict's Gymnasium od spotkania z koordynatorkami programu. Poznaliśmy organizację pracy tej szkoły, do której uczęszczają uczniowie w wieku 7-19 lat i która realizuje program matury międzynarodowej IB. Podczas zwiedzania obejrzeliśmy ciekawie zaaranżowaną bibliotekę szkolną, salę muzealną poświęconą historii placówki, basen, salę gimnastyczną, aulę, stołówkę, boiska oraz sale przeznaczone do nauki grupowej i indywidualnej, a także szkolną kaplicę, przedstawioną nam przez księdza zatrudnionego w szkole.

14 września 2026 r. Od lewej: uczestnicy przed Alytus St. Benedict's Gymnasium, sala do nauczania indywidualnego oraz sala muzealna poświęcona historii szkoły.

Następnie obserwowaliśmy zajęcia z psychologii oraz lekcję języka angielskiego, realizowaną w klasie międzynarodowej z programem IB. Udział w tych zajęciach pozwolił nam przyjrzeć się organizacji i metodyce lekcji oraz pracy uczniów i ich aktywności.

Istotnym punktem programu było spotkanie z doradcą zawodowym oraz nauczycielem ekonomii i edukacji finansowej. Z przedstawionych informacji wynikało, że doradztwo zawodowe opiera się w dużej mierze na współpracy z pracodawcami, organizacjami biznesowymi i placówkami kształcenia zawodowego. Uczniowie klasy X uczestniczą w zajęciach w wymiarze jednej godziny tygodniowo, a podczas zajęć poznają możliwości dalszej edukacji, w tym ofertę uczelni i kierunki kształcenia. W klasach XI i XII korzystają z indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym. Liczba takich konsultacji jest dostosowywana do potrzeb ucznia, bez z góry określonego limitu. Uzupełnieniem tego wsparcia są grupowe wyjazdy na targi edukacyjne. Według informacji przekazanych na spotkaniu od poprzedniego roku targi edukacyjne odbywają się również w Alytus, co umożliwia udział w nich uczniom już od klasy VIII.

W zakresie edukacji ekonomicznej poznaliśmy model, w którym uczniowie klasy X realizują obowiązkowe zajęcia w wymiarze jednej godziny tygodniowo. W klasach XI i XII ekonomia jest przedmiotem do wyboru, prowadzonym przez trzy godziny w tygodniu. Młodsi uczniowie mogą uczestniczyć w zajęciach dodatkowych, a elementy edukacji finansowej są włączane do programów nauczania. Rozwiązanie to pokazuje możliwość stopniowego rozwijania wiedzy ekonomicznej, z uwzględnieniem wieku i zainteresowań uczniów.

Po zakończeniu wizyty odbyliśmy spacer po Alytus. Wieczorne spotkanie poświęciliśmy omówieniu obserwacji i pracy w grupach.

14 września 2026 r. — wieczorne podsumowanie dnia i praca w grupach.

15 września 2026 r. — wizyty w dwóch placówkach oświatowych

O godz. 9.00 odwiedziliśmy szkołę Alytus Likiskeilai Progymnasium. W auli szkolnej odbyło się spotkanie z dyrektorką szkoły oraz osobą odpowiedzialną za współpracę z Wojewódzką Komendą OHP w Opolu. Przedstawiono nam dotychczasowe działania partnerskie, w tym wyjazdy litewskich uczniów do województwa opolskiego i organizację wspólnych obozów.

15 września 2026 r. Od lewej: wspólne zdjęcie z dyrekcją Alytus Likiskeilai Progymnasium oraz rozmowa z dyrekcją szkoły.

Podczas zwiedzania szkoły poznaliśmy zaplecze tej placówki, obejmującej — zgodnie z uzyskanymi informacjami — opiekę i edukację od najstarszej grupy żłobkowej do klasy VIII. Obejrzeliśmy sale lekcyjne, pomieszczenia do wyciszenia i integracji sensorycznej oraz salę terapeutyczną, w której wykorzystuje się metodę pisania na piasku. W przestrzeniach wspólnych przygotowano liczne miejsca odpoczynku i relaksu do spokojnego, indywidualnego pobytu uczniów w szkole. Na parterze (wewnętrzne patio) znajdowało się miasteczko ruchu drogowego, służące nauce zasad bezpieczeństwa oraz przygotowaniu do uzyskania karty rowerowej.

Poznaliśmy także działania prowadzone w zakresie orientacji zawodowej. Szkoła organizuje dni kariery z udziałem rodziców prezentujących swoje wykonywane zawody, spotkania z pracodawcami oraz wizyty w zakładach pracy. Przedstawiono nam udział placówki w programie Junior Achievement Lithuania oraz salę przygotowaną w związku z tym przedsięwzięciem. Obserwacje wskazywały na dużą wartość wczesnego zapoznawania dzieci ze światem pracy i angażowania rodzin w ten proces.

15 września 2026 r. Od lewej: sala pozyskana w ramach projektu oraz sala terapeutyczna ze stanowiskami do pracy z piaskiem.

O godz. 11.30 rozpoczęliśmy wizytę w szkole Alytus Jotvingiai Gymnasium od spotkania z wicedyrektorkami oraz prezentacji działalności placówki. Szczególne wrażenie wywarł na nas szkolny hymn napisany i skomponowany przez dyrektora szkoły, a następnie wykonany wspólnie z uczniami. Jak przekazali gospodarze, utwór zwyciężył w ogólnokrajowym konkursie muzycznym, a nagrodą było wyposażenie sali muzycznej. Posłuchaj hymnu w wykonaniu uczniów i dyrektora szkoły Jotvingiai.

15 września 2026 r. Alytus Jotvingiai Gymnasium. Od lewej: spotkanie z dyrekcją szkoły oraz „zielona oaza" na korytarzu.

Wśród prezentowanych inicjatyw znalazł się program Junior Achievement Lithuania. Z relacji gospodarzy wynikało, że dyrektor pełni w tym przedsięwzięciu funkcję koordynacyjną i jest członkiem zarządu, a uczniowie szkoły odnoszą liczne sukcesy. Przedstawiony model pracy polegał na tworzeniu przez zespoły uczniowskie firm, gospodarowaniu otrzymanymi środkami i podejmowaniu decyzji biznesowych, których efekty podlegały ocenie konkursowej. Udział w tym przedsięwzięciu deklarowały również pozostałe odwiedzone do tego momentu szkoły. Był to dla nas przykład praktycznego łączenia edukacji ekonomicznej z rozwijaniem odpowiedzialności i umiejętności współpracy.

Kolejny przedstawiony nam projekt, Natural Science Expedition, obejmował trzydniowy wyjazd terenowy uczniów z opiekunem, zbieranie próbek i prowadzenie badań w szkole przez cały rok szkolny. Według przedstawionych informacji realizacja projektu umożliwiła pozyskanie środków na dodatkowe, w pełni wyposażone laboratorium, w tym mobilne zestawy laboratoryjne.

Poznaliśmy również projekt Go Europe Green with EPAS, łączący działania prospołeczne, rozwój kompetencji cyfrowych i poznawanie instytucji Unii Europejskiej z tworzeniem ekologicznych tras edukacyjnych i turystycznych w miastach oraz regionach szkół partnerskich. Omówiono ponadto program EPAS, czyli „Szkoła-Ambasador Parlamentu Europejskiego", służący przybliżaniu zasad demokracji europejskiej i zachęcaniu młodzieży do aktywności obywatelskiej. Szkoła zaprezentowała także współpracę ze szkołą w Japonii, nawiązaną za pośrednictwem konsulatu i obejmującą coroczne wymiany uczniów.

Szkoła realizuje bogatą ofertę zajęć dodatkowych z zakresu robotyki, programowania, motoryzacji, dziennikarstwa, teatru, koszykówki i aerobiku, działa zespół rockowy i studio nagrań. Z perspektywy doradztwa zawodowego takie zajęcia mogą pomagać uczniom w rozpoznawaniu zainteresowań i predyspozycji poprzez praktyczne działanie w różnych formach aktywności.

Podczas zwiedzania nauczyciel informatyki i robotyki zaprezentował projekty realizowane z uczniami. Mieliśmy możliwość sterowania robotem przypominającym psa oraz dronami. W pracowni technicznej poznaliśmy wyroby wykonywane przez uczniów na potrzeby szkoły, a w pracowni motoryzacyjnej — budowane przez nich gokarty i symulator jazdy. Obejrzeliśmy również siłownię dostępną dla uczniów i pracowników oraz nowoczesną aulę wykorzystywaną do spektakli i zajęć tanecznych.

15 września 2026 r. Alytus Jotvingiai Gymnasium. Od lewej: sala informatyczna, sala motoryzacyjna oraz sala muzyczna.

Po wizytach szkolnych udaliśmy się do Mereczy. Program tego wyjazdu obejmował poznanie miejsc związanych z historią miejscowości, w tym Muzeum Krajoznawczego w dawnej cerkwi i Domu Wazy, oraz przejście do punktu widokowego ukazującego niezwykłe piękno przyrody nad rzeką Niemen, która jest tak obecna w polskiej literaturze. Wieczorem podsumowaliśmy dzień i kontynuowaliśmy pracę w grupach.

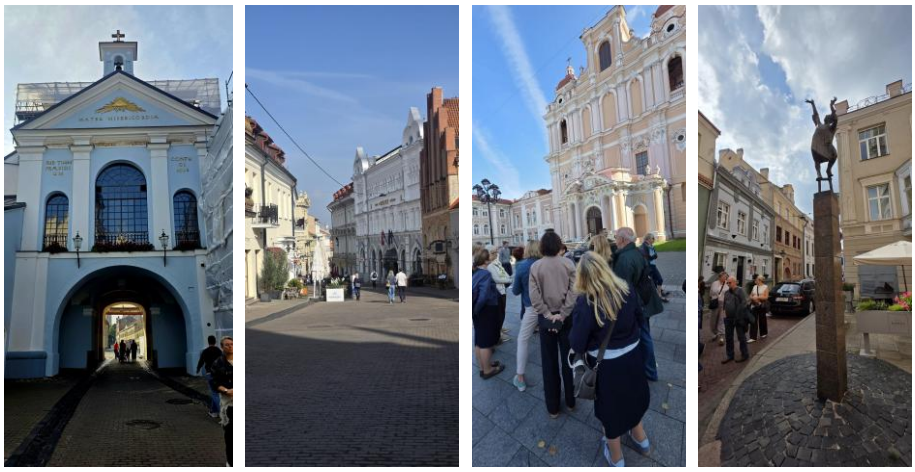
15 września 2026 r. Spacer po Mereczy (Merkinė) na zakończenie dnia.

16 września 2026 r. — przedmiot Teoria wiedzy i realizacja programu kulturalnego

O godz. 9.00 w Alytus St. Benedict's Gymnasium obserwowaliśmy lekcję Teorii wiedzy — Theory of Knowledge (TOK), realizowaną w klasie z programem IB. Zajęcia koncentrowały się na refleksji nad źródłami i wiarygodnością wiedzy. Uczniowie rozważali pytania o to, skąd wiemy, że dane twierdzenie jest prawdziwe, oraz czym wiedza naukowa różni się od intuicji czy przekonań. Omawiano relacje między dziedzinami wiedzy a sposobami poznawania, takimi jak język, percepcja, emocje i rozum. Przedstawiono również rolę TOK i rozszerzonej pracy badawczej Extended Essay w programie matury międzynarodowej. Obserwacja stanowiła inspirację do rozwijania krytycznego myślenia i świadomej oceny informacji w pracy z uczniami.

Następnie odbył się wyjazd do Wilna. Zwiedzanie z przewodnikiem rozpoczęliśmy przy Ostrej Bramie i znajdującej się w niej kaplicy, a zakończyliśmy w wileńskiej katedrze, w której znajdują się groby królewskie. Trasa wizyty, ukazująca wielokulturowość Wilna, obejmowała również cerkiew, kościół

greckokatolicki, miejsce uwięzienia Adama Mickiewicza, dzielnicę żydowską z obszarem dawnego małego getta, Uniwersytet Wileński i dom związany z pobytem Juliusza Słowackiego.

16 września 2026 r. Spacer po Wilnie — Ostra Brama i zabytkowe ulice miasta.

16 września 2026 r. Poznawanie dziedzictwa literackiego Wilna oraz miejsc związanych z polskimi poetami.

Kolejnym punktem był przejazd do miejscowości Troki i krótki rejs po jeziorze wokół tamtejszego zamku. Ta część programu umożliwiła poznanie historycznego i wielokulturowego kontekstu współpracy polsko-litewskiej. Wieczorem odbyło się podsumowanie dnia i praca w grupach.

16 września 2026 r. Rejs statkiem wokół zamku w Trokach na zakończenie programu kulturowego tego dnia.

17 września 2026 r. — kształcenie zawodowe i rynek pracy

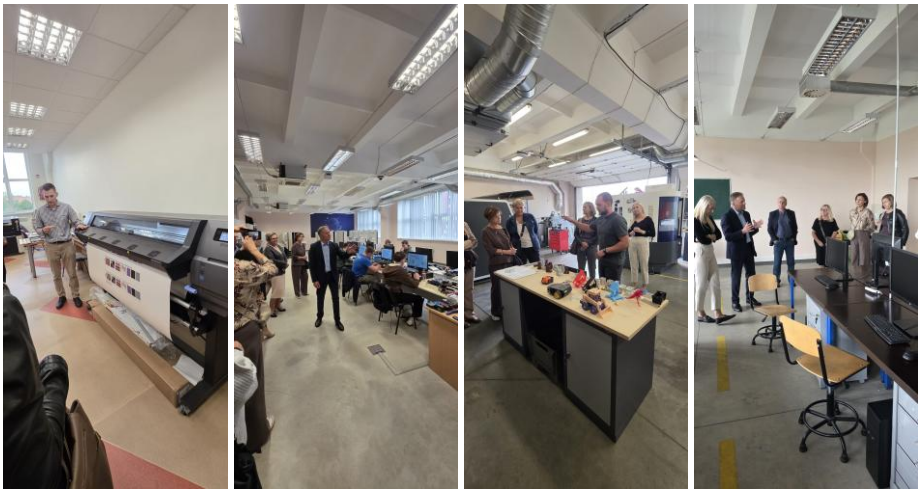
W godzinach porannych poznawaliśmy tereny rekreacyjne Alytus: park uzdrowiskowy, okolice Niemna oraz most Białej Róży. O godz. 13.00 rozpoczęliśmy wizytę w szkole Alytus Vocational Education and Training Centre, podczas której spotkaliśmy się z przedstawicielami Departamentu Edukacji w Alytus i dyrekcją placówki.

17 września 2026 r. Spotkanie z przedstawicielami władz oświatowych i dyrekcją Alytus Vocational Education and Training Centre.

Zgodnie z przedstawionymi informacjami Centrum oferuje 36 kierunków kształcenia zawodowego i posiada dwa zamiejscowe oddziały w pobliskich miejscowościach. W pracowniach spawalniczych poznaliśmy zaplecze do nauki metod spawania ręcznego, robot spawalniczy oraz urządzenia do spawania laserowego. Wybrani uczniowie uczą się również programowania robotów. Odwiedziliśmy warsztat samochodowy świadczący usługi dla mieszkańców, co pozwala placówce pozyskiwać dodatkowe środki.

W kolejnych pracowniach obserwowaliśmy organizację procesu przechodzenia od planowania do wykonania projektów z wykorzystaniem drukarek 3D. Poznaliśmy działalność pracowni reklamy, realizującej zamówienia lokalnych przedsiębiorców, oraz obserwowaliśmy uczniów projektujących instalacje elektryczne. Przedstawione rozwiązania ukazywały możliwości łączenia nauki zawodu z wykonywaniem rzeczywistych zadań i usług.

17 września 2026 r. Obserwacja zajęć warsztatowych i prezentacja wyposażenia pracowni kształcenia zawodowego.

Szczególnie istotny był sposób dostosowywania oferty edukacyjnej do rynku pracy. Jak wyjaśnili gospodarze, Centrum regularnie rozpoznaje zapotrzebowanie na pracowników i konsultuje je z przedsiębiorcami. Oferta uwzględnia również nowe obszary, takie jak kształcenie operatorów dronów. Z popołudniowych kursów mogą również korzystać uczniowie innych szkół, a placówka umożliwia także zdobywanie uprawnień mistrzowskich w określonych zawodach. Na zakończenie

zwiedziliśmy całkowicie zmodernizowany internat, z pokojami wyposażonymi w łazienki i aneksy kuchenne, z uwzględnieniem pokoi dla uczniów z niepełnosprawnością

Zwróciliśmy również uwagę na nowo zainstalowany system kontroli dostępu do budynku szkoły i internatu. Przy wejściach znajdują się specjalne bramki, przez które mogą przejść wyłącznie osoby posiadające kartę z odpowiednimi uprawnieniami. Rozwiązanie to wzmacnia bezpieczeństwo uczniów, mieszkańców internatu i pracowników, ograniczając możliwość wejścia osób nieupoważnionych na teren obu obiektów.

Wieczorne podsumowanie i praca w grupach służyły omówieniu poznanych rozwiązań, szczególnie w zakresie relacji między edukacją zawodową a potrzebami lokalnej gospodarki.

18 września 2026 r. — podsumowanie współpracy

O godz. 9.00 odbyło się spotkanie podsumowujące w Alytus St. Benedict's Gymnasium. Omówiliśmy przebieg mobilności, współpracę i nawiązane kontakty. Ustalaliśmy również szczegóły planowanej na listopad wizyty uczniów z Alytus w Opolu, stanowiącej kolejny etap kontaktów między partnerami.

18 września 2026 r. Pożegnanie szkoły goszczącej — Alytus St. Benedict's Gymnasium.

W dalszej części tego dnia udaliśmy się do Kowna. Podczas spaceru po mieście zobaczyliśmy zamek, kościół przyklasztorny, plac Ratuszowy i katedrę. Przejście miejskim deptakiem zakończyliśmy przy kościele św. Michała Archanioła. Wieczorem podsumowaliśmy wizytę i uzupełniliśmy dokumentację mobilności.

18 września 2026 r. Wyjazd do Kowna — uczestnicy przy zamku oraz kościół św. Michała Archanioła.

18 września 2026 r. Spacer po Kownie — plac Ratuszowy i katedra.

19 września 2026 r. — podróż powrotna

O godz. 8.00 rozpoczęliśmy podróż powrotną. Około godz. 10.00 zatrzymaliśmy się w Druskiennikach, słynnej miejscowości uzdrowiskowej, gdzie odbyliśmy spacer po parku zdrojowym i przejazd kolejką linową do jedynego w Europie krytego stoku narciarskiego. Następnie kontynuowaliśmy podróż do Opola, kończąc program mobilności.

19 września 2026 r. Postój w Druskiennikach w drodze powrotnej — uczestnicy mobilności i fontanna w parku.

19 września 2026 r. Spacer po Druskiennikach — wspólne zdjęcie uczestniczek i tereny parkowe.

Wnioski i sugestie

Wnioski i propozycje uczestników mobilności wskazują na potrzebę łączenia praktycznego kształcenia z troską o dobrostan uczniów. Obserwowane rozwiązania pokazały, że szkoła może wspierać nie tylko rozwój wiedzy i umiejętności, ale również potrzeby społeczne, emocjonalne i sensoryczne. Funkcjonalna organizacja przestrzeni sprzyja samodzielności, relacjom rówieśniczym, odpoczynkowi oraz aktywnemu uczeniu się.

Istotną inspiracją było powiązanie edukacji z potrzebami rynku pracy. Rozwijanie specjalistycznych pracowni, nowych kierunków kształcenia i współpracy z pracodawcami pozwala dostosowywać ofertę szkoły do zmieniającego się zapotrzebowania na kompetencje. Szczególną wartość ma połączenie doradztwa zawodowego z edukacją ekonomiczną: poznawanie własnych predyspozycji powinno iść w parze z rozumieniem specyfiki zawodów, możliwości zatrudnienia oraz podstaw samodzielności finansowej.

Uczestnicy podkreślili również znaczenie edukacji włączającej oraz nauki przez doświadczenie. Przestrzenie wyciszenia, wsparcie adaptacyjne i językowe oraz elastyczne miejsca pracy mogą ułatwiać uczniom uczestnictwo w życiu szkoły. Projekty, symulacje i zadania odnoszące się do codziennych sytuacji pomagają natomiast wykorzystywać wiedzę w praktyce.

Dobre praktyki i propozycje wdrożenia

Funkcjonalne i elastyczne przestrzenie wspólne. Warto wykorzystać niewielkie, dotychczas niezagospodarowane części korytarzy do stworzenia miejsc odpoczynku, pracy indywidualnej, spotkań samorządu uczniowskiego i pracy w małych grupach. Inspiracją są przeszklone pomieszczenia, pufy, mobilne stoliki oraz aula ze składanymi miejscami dla widowni. Takie wyposażenie umożliwia dostosowywanie przestrzeni do różnych aktywności.

Wsparcie sensoryczne i ograniczanie hałasu. Proponuje się tworzenie stref wyciszenia oraz prostych tablic lub fragmentów ścian z elementami manipulacyjnymi, zróżnicowanymi fakturami i zadaniami wspierającymi koncentrację oraz samoregulację. Uczestnicy zwrócili uwagę na spokojną atmosferę w St. Benedict's Gymnasium mimo dużej liczby uczniów. W polskich szkołach warto rozpoznać miejsca i pory największego hałasu, a następnie dobrać rozwiązania akustyczne, strefy spokojnego odpoczynku i zasady korzystania z przestrzeni wspólnych.

Indywidualne szafki dla uczniów. Za przydatne rozwiązanie uznano szafki, które uczestnicy zaobserwowali w odwiedzanych szkołach. Mogą one poprawić organizację i komfort uczniów oraz ograniczyć liczbę rzeczy noszonych w ciągu dnia i pozostawianych w salach. Warto rozważyć ich stopniowe wprowadzanie, np. początkowo dla starszych klas.

Praktyczna edukacja ekonomiczna. Rekomenduje się rozwijanie zajęć obejmujących planowanie budżetu, oszczędzanie, analizę kosztów życia i poznawanie zasad działania przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwa uczniowskie, proste projekty biznesowe, symulacje oraz rozwiązywanie rzeczywistych problemów ekonomicznych mogą przygotowywać młodzież do odpowiedzialnych decyzji finansowych.

Doradztwo zawodowe powiązane z rynkiem pracy. Warto łączyć rozpoznawanie zainteresowań i predyspozycji uczniów z poznawaniem zawodów, nowych technologii, poszukiwanych kompetencji i możliwości dalszego kształcenia. Pomocne są spotkania z przedstawicielami różnych branż, wizyty w zakładach pracy i regularna współpraca z pracodawcami, pozwalająca aktualizować przekazywane informacje.

Nowoczesne pracownie i uczenie się przez działanie. Pracownie elektromechaniczne, mechatroniczne i techniczne stanowiły inspirację do rozwijania zajęć, podczas których uczniowie projektują, wykonują i testują własne rozwiązania. Podobne podejście można stosować w robotyce, programowaniu, projektach STEAM oraz zadaniach łączących treści różnych przedmiotów.

Zajęcia praktyczne z dronami i współpraca z partnerami. Uczestnicy wyróżnili zajęcia z wykorzystaniem dronów w dwóch szkołach, w tym pracownię wyposażoną w siatki ochronne. Warto rozważyć rozwijanie umiejętności obsługi i programowania dronów oraz poznawanie ich zastosowań cywilnych. Wśród propozycji znalazła się także współpraca z wojskiem w zakresie edukacyjnych zajęć z dronami. Uczestnicy wskazali, że znaczenie tych kompetencji może wzrastać również w obecnym kontekście geopolitycznym. Ewentualny program współpracy powinien być dostosowany do wieku uczniów i celów kształcenia.

Miasteczko ruchu drogowego wewnątrz budynku. Za wartościowy przykład nauki przez doświadczenie uznano wewnętrzne miasteczko ruchu drogowego. Warto rozważyć podobną przestrzeń do ćwiczenia zasad bezpiecznego poruszania się, podejmowania decyzji i przygotowania do uzyskania karty rowerowej. Rozwiązanie wewnątrz budynku pozwala prowadzić ćwiczenia niezależnie od pogody.

Przygotowanie językowe i adaptacyjne uczniów cudzoziemskich. Uczestnicy wskazali przedstawione podczas mobilności rozwiązania umożliwiające przygotowanie ucznia cudzoziemskiego przed pełnym włączeniem go w regularny rytm nauki. Warto przeanalizować możliwość wzmocnienia wsparcia językowego i adaptacyjnego w polskich szkołach oraz lepszego powiązania go z pomocą wychowawczą i integracją z grupą rówieśniczą.

Kontrola dostępu do szkoły i internatu. Bramki obsługiwane elektronicznymi kartami uznano za rozwiązanie wspierające kontrolę wejść i wyjść oraz ograniczające dostęp osób nieupoważnionych. Warto rozważyć ich zastosowanie w szkołach i bursach. W odniesieniu do ewakuacji proponuje się osobno przeanalizować możliwość wykorzystania danych o obecności oraz sposób działania bramek w sytuacji awaryjnej. Kontrola dostępu powinna być powiązana z organizacją bezpiecznego opuszczania obiektu; sama karta nie potwierdza, że dana osoba została ewakuowana.

Sugestie dotyczące dalszych działań

Proponuje się stopniowe wdrażanie wybranych rozwiązań, począwszy od działań niewymagających dużych nakładów: uporządkowania funkcji przestrzeni wspólnych, stworzenia miejsc spokojnego odpoczynku, prostych pomocy sensorycznych oraz praktycznych projektów ekonomicznych i zawodowych. Wybór działań warto poprzedzić rozpoznaniem potrzeb uczniów i nauczycieli, a ich efekty oceniać na podstawie obserwacji i opinii społeczności szkolnej.

Przedsięwzięcia wymagające większych środków, takie jak zakup szafek, wyposażenie specjalistycznych pracowni czy wprowadzenie systemu kontroli dostępu, warto planować etapowo we współpracy z organem prowadzącym i partnerami. Doświadczenia z mobilności mogą stanowić punkt

wyjścia do dalszej wymiany dobrych praktyk, wspólnych projektów oraz rozwijania współpracy polsko-litewskiej.

„Dofinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności”.